№ 98 Ausgabe A.

HOMAN

Cena s pierasyłkaj i dastaŭkaj da chaty.
na 1 hod—4 m. 80 fen., na ½ hodu—2 m. 40 fen., na 3 miesiacy — 1 m. 20 f., na 1 mies. — 40 f.

Biełaruskaja Wilenskaja czasopiś
wychodzić dwa razy u tydzień: u aŭtorki i piatnicy.
Adres redakcii: Wilnia, Zawalnaja 7.
Adres administracii i ekspedycii: M. Stefanskaja 23.

Cena Abwiestak·
na 4-aj staranie za radok drobnymi literam —25 fen.; drobnyje abwiestki pa 5 fen. za słowa. Abwiestki ab śmierci—60 fen. za liniejku drobn. drukam.

№ 98 (190) Hod II. Wilnia. 7 śniežnia 1917 h. Cena 5 fen. (3 kap.)

Oficyalnaje apawieščeńnie.

Paŭnamočnyje predstaŭniki hłaŭnaj kamandy Niamieččyny, Aŭstryi, Tureččyny, Boŭharyi i Rasiei. 5 śniežnia umowilisia spynić wajennyje čynnaści na 10 dzion na ŭsich frontach — ad 12 hadziny, ŭ pałudzień 7 śniežnia. Za hety čas pierehawory ab zamireńni buduć zakončeny. Dziela sprawazdačy časć rasiejskich paŭnamočnikoŭ wiarnułasia na karotki čas k swaim. Zasiedańnia kamisii trywajuć dalej.

6 śniežnia.

Zachodni teatr.

Front Ruprechta Bawarskaho: Na Na poŭdni ad Mewr my zdabyli šturmam anhlickije akopy i pierajšli za darohu Bapom-Kambre. Worahi pakinuli swaje piarednije akopy miž Mewr. i Markojn. My zaniali wioski Grenkur, Ane, Kanteń, Nuajel. Na šyryni 10 kiłometraŭ my pasunulisia na 4 kil. ŭpiarod. Worahi adstupajučy spalili i paŭzrywali wioski. Čysło uziatych ad pačatku bitw pry Kambre pałonnych pierajšło za 9.000, čysło harmat — 148, kulemiotaŭ — 716.

Zbity 18 samalotaŭ.

Našy latuny atakawali Kale, London, Šyrnes, Grewzend, Četam, Duwr, Margiet. Uznialisia wializarnyje pažary.

Italjanski teatr.

Aŭstryjackije wojski s paddzieržkaj niamieckaj artyleryi dajšli na tyrolskim fronci wialikaj udačy. Ad 4 śniežnia ŭziaty 11.000 pałonnych italjancoŭ i 60 harmat.

BERLIN. (W.T.B.). Našy padwodnyje łodki ŭ paŭnočnych wodach iznoŭ zatapili 12.000 tonn.

SOFIJA. (B.T.A.) Minister finansoŭ padaŭ boŭharskamu sejmu dakład ab finansawym pałažeńni kraju. Nia hledziačy na značny uzrost dzieržaŭnaho doŭhu, ekonomičnyje zasoby złučenaj Boŭharyi pakryjuć jaho.

KONSTANTYNOPOL. (W.T.B.). Senat usiemi hałasami pryniaŭ dadatkowy wajenny kredyt na 20.000.000 funtaŭ. Za hrošy, dadzienyje Niamieččynaj, apošniaja 20 hadoŭ nia budzie brać pracentaŭ.

BUDAPEŠT. U wenhierskaj delehacii wajenny minister z asabliwaj udačnaści uspamianuŭ paddzieržku sajuznaj Niamieččyny nia tolki na teatry wajny, ale i ŭ ekonomičnych sprawach.

ROTTERDAM. «Daily News» piše, što kiraŭniki liberalnych partyj sabralisia ŭ Nižniaj Pałaci i pryznali patrebu akuratna wyjaśnić wajennyje mety sajužnikoŭ i warunki mira.

BERLIN. Za apošnije dni wypało mnoha śniehu pry nawalnicy. U paŭnočnym mory było mnoha škody.

WIENA. Wajennyje wydatki Aŭstryi da lipnia 1917 hodu dachodziać 43 miljardaŭ kron.

WIENA. S «Kriegs-Presse-Quartier» danosiać:
Na italjanskim fronci udačnyje bitwy na Brencie.

WASYNGTON. (Reŭter). U piśmie Wilsona da kongresu miž inšym haworycca:
Naša ciapierašniaja zadača — wyihrać wajnu. Ništo nie udzieržyć nas ad hetaho, pakul my nia dojdziem swaje mety. Niamieckaja intryha starajecca abałamucić narody Rasiei i tyje starony, jakije padlehajuć ahitacii jaje, majučy na meci dabicca pieradčasnaho mira—pierš čym aŭtokraty dastanuć dobruju nawuku. Naš mir pawinien wyzwalić Belhiju i paŭnočnuju Franciju ad hroźb Prusaŭ, a Aŭstryju, Bałkany i Turciju — ad nachrapliwaho wajennaho samaŭłaścia prusakaŭ.

ŽENIEWA. Paśla konferencii sajužnikoŭ u paniadziełak francunskije ministry pawiedamili karenspandentaŭ hazet, što ŭsim pasolstwam u Piecarburzi dadzieny adzinakawyje instrukcii. Nie upuščeno ništo, kab supraciwicca warožamu ruchu bolšewikoŭ.

Ad Redakcii.

Kab złučyć u adno ŭsie kruhi i ŭsie palityčnyje kirunki biełaruskaho hramadzianstwa dziela ahulna-nacyonalnaj sprawy: sazywu ŭ Wilni ahulna-biełaruskaj nacyonalnaj Konferencji z usich biełaruskich ziamiel okupacii — funkcii Redakcyjnaho Kamitetu „Homana“ pryniaŭ na siabie prezydjum Orhanizacyjnaho Kamitetu dziela sazywu pamienionaj Konferencji, złoženaho tymczasam z nižepisanych asob:

predstaŭniki biełaruskaho katalickaho duchawienstwa: *ks. Jan Siemaškiewič i ks. Władysłaŭ Tołočko;*

predstauniki biełaruskaho prawasłaunaho duchawienstwa: *prtojerej św. Michail Golenkiewič i jeromanach św. Sawacij;*

p. p. *Wincenty Swiatopołk-Mirski, Jazep Lickiewič, Wacłau Łastouski, Iwan Łuckiewič, Anton Łuckiewič, Jazep Saławiej, Dominik Siemaško, Janka Stankiewič, Kazimir Šafnagel, Jazep Turkiewič.*

Zasiedańnia prezydjuma adbywajucca kožyn dzień, apryč niadziel, u pamiaščeńni Organzacyjnaho Kamitetu, Wilenskaja 23, ad 1 da 2 gadz. pa pał.

Pieršy krok.

Pačaŭšyjesia miž Rasiejej i centralnymi dzieržawami pierahawory ab zamireńni — heta strašenny udar, zroblieny sajužnikam Rasiei i ich wajaŭničym planam.

Nielha sumlewacca, što pry ciapierašnim pałažeńni ŭ Rasiei ab dalejšaj wajnie nia može być nijakaj hutarki. My ćwiorda wierym, što zamireńnie, ab jakim ciapier iduć pierehawory, kali jano dojdzie ŭdačy, dawiadzie i da pastajannaho mira miž Rasiejej i Niamieččynaj, Aŭstryjej, Boŭharyjej i Tureččynaj. I kali Anhlija, Francija, Italija i inš. nie zachočuć mirycca, dyk, pierad imi adkrywajecca niewiasiołaja budučyna: to-ž tyje wializarnyje masy niamieckich, aŭstyjackich, boŭharskich i tureckich wojsk, jakije stajać na uschodnim teatry wajny, kinucca na zachod, i tady Italiju i Franciju ždže nieminučaja katastrofa!

Heta sajužniki Rasiei razumiejuć, jak maje być. Z hetaj pryčyny jany rabili ŭsio, kab niedapuścić rasiejska-niamieckaho zamireńnia, — nie zatrymliwajučysia pierad takimi krokami, jak buntawańnie narodu proci nowaho rewolujnaho uradu. — Ale nima takoj siły, katoraja zdalela-by spynić narodny ruch da mira: bolšewiki, kakoryje zrabili swoj pierewarot, napisaŭšy na swaim štandary słowa „mir“, — zdabyli pierewahu wa ŭsiej Rasiei i, nia hledziačy na ŭsie nieprychilnyje dla ich praroctwy, dzieržać ułaść u swaich rukach.

Sprawa zamireńnia i mira—heta i sprawa utrymańnia ŭłaści ŭ rukach bolšewikoŭ na daŭžejšy čas. Z hetym pačynajuć ličycca i sajužniki Rasiei: choć jany ješče oficyalna nie pryznali nowaho uradu, adnak, jany ŭžo zwiertajucca da jaho i wiaduć z im pierehawory. Najlepšy dokaz siły bolšewikoŭ i bliskaści mira — daje telehrama, apisywajučy wizytu amerykanskaho hienerała Džonsona u kamisara da zahraničnych spraŭ, Trockaho, katoruju my nižej drukujem. I toje, što sajužniki z Amerykaj napieradzi nia ličać niemahčymym dla siabie pačać pierehawory ab zamireńni, najlepiej świedčyć, jaki ważny stanoŭčy krok zrabiła Rasieja swaim mirnym wystupleńniem.

Dahetul Rasieja, čujučy siabie słaboj, ciahnułasia zzadu za sajužnikami. Ale s taho momentu, jak ułaść u jej uziali ŭ swaje ruki narodnyje massy,— Rasieja pačuła swaju moc, a z jej razam pačuli jaje sajužniki: ciapier ŭžo jany prymušeny ahledacca na palityku rewolucyjnaho narodu ŭ Rasiei, katory idzie napieradzi ŭsich pa darozi da mira.

U Wilni i wakolicach.

× **Niezwyčajny cynizm.** U spawazdačy „Centralnaho Kamitetu dziela pomačy achwiaram wajny ŭ Polščy“ (Vevey—u Šwajcaryi), nadrukowanaj u № 331 polskaj hazety «Dziennik Polski» z 2 XII.1917, čytajem: «Padmocha, katoraja pasyłałasia ŭ Litwu, była naznačena ŭ roŭnaj miery jak dla palakoŭ, tak i dla litwinoŭ i biełarusaŭ».

A dalej pakazano, što za čas ad 9 studnia 1915 h. da 31 marca 1917 h. ŭ Litwu posłano 872,545 frankaŭ 69 sant.

Hrošy hetyje pastupali na ruki tutejšych, wilenskich, palakoŭ. Jak že jany ich dzialili?

A woś jak: na patreby biełarusaŭ na ruki Biełaruskaho Kamitetu pomačy achwiaram wajny ŭ Wilni pastupiło s prysłanych sa Šwajcaryi hrošy za pakazany čas... 8,628 marak 50 f. Ličučy kurs marki bolej mienšej roŭnym kursu franka, dadaŭšy paru sot marak, dadzienych dla pomačy biełaruskim wysialencam s frontu kala Daŭg, wychodzić, što biełarusam wydzielena była tolki adna **sotnaja častka** hetych hrošy!

Heta nazywajecca „pomač u roŭnaj miery“...

Praŭda pomač biełarusy atrymliwali i pamima Biełaruskaho Kamitetu — prosta s polskich ruk. Ale jak? A woś jak: za canu adračeńnia ad swajho narodu, za pryznańnie siabie palakam, za addaču dzieciej u polskije «achronki» dzie **synoŭ** ziamli Biełaruskaj **atiertajuć u** adstupnikoŭ, worahoŭ **swajho** narodu i Kraju! Za kusok chleba pry pomačy hetych hrošy kuplali dušy biełaruskije. A paśla — z niačutym cynizmam — hetyje pany, katoryje dziela dabračynnaści, dziela pomačy hałodnym abiarnuli u gwałt nad biełaruskim narodam, pachwalajucca pierad usim świetam. «My ŭ roŭnai miery pamahajem palakam, litwinom i biełarusam»...

× **Nasialeńnie i uprauleńnie Ob Ost.** Pad hetkim zahałoŭkam čynoŭnik pry Stadthauptmannie, Oberleŭtnant Ponfik pračytaŭ nawukowuju lekciju. Zmiest jaje, koratka, hetki:

Ziemli Ober Ost składajucca z Militär-Verwaltung'oŭ Kurland, Litaŭen i Biełastok-Hrodnia. Abšar ich rowien čatyrom pruskim prawincijam, uziatym razam. Hety kraj—baćkaŭščyna troch narodaŭ: pratestantoŭ-łatyšoŭ u Kurlandzii, katolikoŭ-litwinoŭ pasiarodku, dy na ŭschodzi i pałudziennym uschodzi — biełarusaŭ, pierewažywajučaja čaść katorych u miežach Ober Ost — Katalickaja. Niemcy, palaki i žydy žywuć miž zanimajučymi całyje abšary biełarusami, litwinami i łatyšami. Ich značeńnie — nia hetulki ŭ ich čyślennaści, skolki ŭ ekonomičnaj i kulturnaj sile. Žydy bolšaj čaściu pryjšli niekali z Niamieččyny — ŭ časie kryžowych pachodaŭ; mienšaja čaść ich — karaimy — wyjšła z Wawiłonu i mieła kaliś niezaležnuju dzieržawu na poŭnačy ad Čornaho mora. Jany nie znajuć «žarhona“ i talmuda. Što datyče biełarusoŭ, dyk asabliwa cikawa ich kaścielnaja historyja.

Daloka pašyrena abmylka, što Polšča była wializarnaj dzieržawai ad mora da mora. Polšča zaŭsiody była dzieržawai siarednich razmieraŭ biez wydatnaj wahi. Europejskaj wialikaj dzieržawaj Polšča stałasia tady, jak złučyłasia z utraja z wialikšaj za jaje Litwoj.

Hetak historyja Ober Ost — heta pierewažna historyja Litwy. Historyja Litwy — wializarnaja i wielmi cikawaja. Heta Litwa, a nia Polšča raskinułasia ad mora da mora.

× **Pažary.** Za miesiac Listapad u Wilni było 19 pažaraŭ. U tym liku 6 wialikšych i 13 mienšych.

× **Temperatura.** Najwyszejszaja i najniżejszaja temperatura za aposznije dni była (pawodłuh Celsija):

	naj wysz.	najniž.
2 — 3	+ 4,0	— 0,50
3 — 4	+ 0,9	— 6,0
4 — 5	— 5,0	— 15,0

Z USIAHO KRAJU.

Litoŭskije sprawy.

Na apošnim zasiedańni predstaŭnikoŭ frakcij niamieckaho Rejchstagu piaciera členaŭ litoŭskaj Krajowaj Rady mieli mahčymaść wyskazać žadańnia kraju ab budučym ustrojstwie jaho.

U Berlinie asnowano niamiecka-litoŭskaje tawarystwo.

«Niamieckije rubli».

Na 1 Listapada 1917 h. „niamieckich rubloŭ“ było ŭ abaroci na 136,813,532 rubli.

HRODNIA. Adno z najbolš wydatnych pramyšlennych predpryjemstw u Ober Ost — heta tutejšaja fabryka tytunu Šerešewskaho, katoraja badaj adna tolki dastaŭlaje tytunowyje wyraby dla ŭsiaho našaho kraju.

ŚWIENCIANY, padbrodzkaho paw. Burmistr pry čyślenaj publicy adkryŭ hetymi dniami chryścijanski prytułak.

SOPOĆKIN. U Skrynikach troje dziaciej znajšli niezarwaŭšujusia hranatu i pačali bić jaje kamniami. Hranata razarwałasia i zabiła troje dziaciej na miejscu. Trejciaje dzicia było zranieno i, dajšoŭšy da chaty, pamierło.

KIBARTY. Dziaŭčyna 19 hadoŭ zajšłasia z adnym žaleznadarožnikam i pačuła, budzie mieć dzicia. Pryjacielka jaje zawieła jaje da kabiety W. Taja zrabiła jej niejkaje špryncawańnie, wyzwaŭšy radziny pierad časam. Mirawy sud u Wiłkawiškach zasudziŭ małaładuju matku na 1 miesiac, pryjacielku jaje za „dobruju radu“ — hetak sama na 1 mies., a „mudruju» babietu—na 3 mies.

Oficyalny addzieł.

Apawieščeńnie.

500 marak nahrady.

U načy na 21 listapada 1917 h. na haspadara Kanstancina Montwiłła, u. folwarku Witorty, Wiłkamirskaho paw napali try hrabiežcy i zastrelili jaho na śmierć.

Chto zadzieržyć lichadziejoŭ abo mahčymych supolnikoŭ ich, ci dašć wiedamaści ab ich asobach i miejscu ukryćcia, pamahajučy hetak areštawać i pakarać ich, tamu daduć nahradu da 500 m.

Usie wiedamaści treba padawać p. Krejshaŭptman'u u Wiłkomiry — abo najbližejšaj žandarskaj warcie.

Ciažkije kary ždać kožnaho, chto dašć lichadziejam ci supolnikam ich schoŭku, ci inšuju pamač.

Wilnia, 29 listapada 1917.

Der Chef der Militär-Verwaltung Litaŭen.

Franz Josef Fürst von Isenburg-Birstein.

Apawieščeńnie

Usie sabaki ŭ miežach miestowaho okruha Wilni pawinny być zjaŭ-

PAMORAK.

Jakoje tolki plahi nima na ludziej! Ot tak bieda na biadzie jedzie dy jašče biadoj pahanaje. Pastaiš — bieda nahonić; pabiažyš — na biadu naškočyš. I žywieš usio žyćcio, by źwier u lichom ostupie: kudy nia suńsia — biadzie ŭ zuby.

Tam zirnieš — bieda ad Boha: nachopicca skłoka dyj pakrucić, pałomić usio zbožže, to pojdzie abłožny doždž, pakul usio nie zahinie na poli, na sienažaciach, to prypiače sonejko i wysušyć ziamlu by prysak. A to dašć Boh charošaje leciejko, dyk tut atkul woźmucca usielakije pošesci dy pamórak na haŭjado, abo i na ludziej. Ale kažuć, što heto nie ad Boha, što heto nasyłajuć lichije ludzi. Ot ja wam raskažu, jak toje było u adnym miejscy.

Była rannaja, ale wielmi hožaja wiesna. Kožnuju nočku idzie cichi, ciopły doždžyk, a ŭ dzień świecić jasnaje soniejko dy hreje ziamlu, bytcym matka chukaje dy piestuje swajo dziciatuchno. A pawietre hetkaje łahodnaje, što ot zdajecce pasadzi na poli dzicia, to jano i pačnie rasci by harbuz u harodzie. Bačać ludzi, što ŭsio raście by na droždžach.

Nastało leto; Boh kryŭ ad hradu, i tak zaradziło, što i dziewać niekudy. Ale nie rady ludzi zradžaju, bo wiedamo, naš brat tak prywyk k usielakaj biadzie, što jaho i dobraje pałochaje. Ot i pajšła pramiežku ludziej pračutka, što choć Boh daŭ wialiki zradžaj, ale budzie pamórak i niekamu budzie spažywać. Spałochalisia ludzi zradžaju horej samaje biady. Chodziać jany zasmučonyje, by ŭ wodu apuščonyje.

Tolki oś pa wosieni i pačaŭ pamórak kasić pierš haŭjado, a potym i ludziej. Było tam adno siało, kudy ješče nie dabraŭsia pamorak. Żywuć tam ludzi pad stracham i kožnuju časinu čekajuć biady, by woł daŭbni. A kab chwaroba nie zabrałasia u ich siało, pačali bierahčysia. A kažuć-že, što bierażonaho i Boh bieraže. Tak i tyje ludzi. Pajšli jany pierš usim siałom u les, zwalili tam samuju wysokuju dy padhałuju chwoju, zrabili z jaje kryž, mo' sažon dziesiać, na sabie wynieśli z lesu, samatuham prywiaźli u siało, pastawili na uzhoračku. Tymčasam dziacinki pałažyli kala kryža brus jasieniu, a druhim jasianiowym brusom pačali jaho cierć; cierli jany, cierli datul, pakul pryłažyli hubku dy taja i zaharełasia.

Ot uziali ludzi taho ahniu wa ŭsie chaty dyj nikoli nie pierawodzili jaho. A na tom miejscy, dzie dastali ahoń i pa kancoch wulicy pačali dzień i noč palić bahača (ahoń), kab pamorak nia moch uwajści u siało. Haŭjado-ž jany zahnali daloka at sieła u ciomnyje lazy, na astraŭki za bałotá, parabili tam kašary i paświli statak da samaje zimy. Rano i wiečer, kožnaho dnia, abkurywali statak tcharynaj: pałožać na wuhalle kuski sušanaje tcharyny dyj padkurywajuć. Kruhom raschodzicca taki duch, što až nos zrywaje. Tut nijakaja chwaroba, nijakaja pošesć nia wytrymaje. Ot užo skora i zamarozki. Kruham pamorak łoskam kładzie haŭjado, kosić ludziej, by kasoju, a ŭ toje siało nia može upliščycca.

Tady pamorak kinuŭsia na chitraść: skinuŭsia staroj babaj dyj ciahniecca hłuchoj ściežkaj k siału. Ciahniecca jana, až nahaniaje tuju chwarobu adzin čeławiek.

— „Kudy, baba, jdzieš?“

— „Idu, hołubie, u toje siało, dzie nimašaka pamoraku».

Dahadaŭsia tut čeławiek, što heto i jošć sam pamorak, spałochaŭsia, ale saščapiŭ zuby pramaŭčaŭ dyj kaže: — „chadziem razam». Ot iduć jany dy jduć; pryjšli k hrazkamu bałotu. Cieraz bałoto treba iści pa bierwach i kładkach.

— „Idzi ty, baba, ŭpierad dy dziaržysia za moj kij“! — kaže čeławiek.

Suniecca baba pa bierwach dy mocna trymajecca za kij. Ot tolki uzyšli jany na kładki u samaj prorwie, a čeławiek jak chiśnie babu dyk taja i šabouchnuła ŭ dryhwu. A miejsco toje było pahanaje, takoje hrazkaje dy hłybokaje, što i dna nie dastać. Utapiŭsia pamorak u hrazi, što j ščuracki nie znajšli. Kinuŭsia toj čeławiek blahom da haspody dyj raskazwaje jak było.

Pasłuchali ludzi dyj uzdychnuli wainiej.

Busieł.

Upiarad nie było ni hadziuk, ni žab, nijakaho płuhaŭstwa. Ot raz Boh padazwaŭ k sabie čeławieka i daŭ jamu zawiazany harščočak. „Na — kaže,—zaniasi hety harščočak u akijan-more, tolki, hladzi, nie razwiazywaj».

Pryjšoŭ čeławiek da haspody i pačaŭ zbiracca ŭ da ohu: uzłažyŭ čystuju biełuju saročku, abuŭ nowyje łapci, apranuŭ čornuju świtu.

— „Kudy ty zbiraješsia?» pytaje žonka.

— «A, oś, pasyłaje Boh zanieści hety harščočak i ukinuć u more“.

— «A što ŭ nim takoje?»

— «Nia wiedaju».

— „Daj pahladzim“.

— „Boh kazaŭ nie razwiazwać», kaže čeławiek.

Chočecca babie pahladzieć što takoje u harščku Wiedama kožnaja baba wielmi cikawa. Až skury prałecca baba, choče pahladzieć u harščočak, ale čeławiek uplorsia i nie pazwalaje. Bačyć baba, što ničoha nia zrobić, dyk kaže:

— «Nu, i kudy ty pojdzieš pierad wiečeram? Lepš pierenačuj doma.

— «Što tam noč, ja nie bajusia, — kaže čeławiek. — U nočy ješče lepiej iści: nie tak horačo. — Baba u slozy, dawaj hałasić dy ŭpiekać haspadara, što jon jaje nia lubić i hałosić upartkaja baba, až razliwajecca. Padumaŭ sabie čeławiek, što ŭsio roŭna, kali ni zanieści ŭ more harščok, i astaŭsia doma.

Rada žonka: naprahła jana jaječni, častuje haspadara, jak hościa. Najeŭsia, napiŭsia čeławiek i loh spać. Spić sabie, chrapie na ŭsie zasaŭki, a žonka tymčasam cichieńka razwiazała harščočak. Tolki jana jaho atkryła, a attul i wyskačyli usielakije hadzinki, jaščarki i žaby. Spałochałasia baba, narabiła kryku. Prachapiŭsia čeławiek dy tak bosy, u biełaj saročy, tolki nakinuŭšy na plečy čornuju świtu, dawaj zbirać tuju brydu. Ale oś prychodzič Boh i kaže tym ludziom: — «wy puścili hadoŭ, wy i zbirajcie ich». I abiarnuŭ Boh tych ludziej u busłoŭ.

łeny ad 5 da 15 śniežnia 1917 h. na hod 1918 u Steuerabteilung, Dominikanskaja 2, pakoj 151. Spoźniŭšychsia z zajaŭkaj karacimuć pawodłuh § 4 zahada ab padatku na sabak z 9.XII.15. Pry zajaŭcy treba padać kwity ab apłacie padatku s sabak za 1917 hod. Prośby ab papamienšeśni padatku z wartaŭničych sabak trebapadawać pry zajaŭcy. Prośby ab pamienšeńni padatku, padadzienyje paśla 15.XII.17, razhledacca nia buduć. Ab pieramienach (napr. śmierć sabaki), jakije zrobiacca paśla zajaŭki, treba zajaŭlać da 25.XII.17.

Padatak za pieršuju pał. 1918 hodu ŭ summie 15 marak s sabaki treba zapłacić zrazu da 15.I.18, a za druhuju pałowu — da 1 lipnia 1918 h. Zaraz paśla apłaty padatku za 1 paŭhodu treba padać kwit u Steuerabteilung, pakoj 151, dziela atrymańnia značka ab apłacie padatku.

Kali sabaka u praciahu hodu, za jaki zapłočen padatak, budzie zabita ci addadziena hiclu, dyk ab hetym treba zajawić, padajučy zawiereńnie hicla u Steuerabteilung. Pieramieny u praciahu paŭhodu nie prynimajucca pad uwahu. Zapłočenych užo hrošy nie wiertajuć ni ŭ jakim zdareńni.

Ab kožnaj pieramienie waładzielca pawinien zajaŭlać stary waładzielec. Značok i kwit pawinny być addadzieny nowamu waładzielcu. Kali sabaka ŭciače i nia wierniecca cieraz 8 dzion, dyk praždaŭšy hety čas treba zajaŭlać na piśmie u Steurabteilung.

Wilnia, 30 listapada 1917 h.

Militarkrejsamt Wilna Štadt

Der Stadthauptman
Pauly.

WIESTKI Z RASIEI.

BERLIN. (W.T.B.). 3.XII. Rasiejski telehraf biaz drotu ŭ Carskim siale razasłaŭ 2 śniežnia paśla pałudnia hetkuju telehramu:

«Da ŭsich. Učora, 1 śniežnia, hienerał Džonson, načalnik amerykanskaj wajennaj misii, adwiedaŭ tawaryša Trockaho u Smolnym instytucie. Hienerał zajawiŭ, što da času jon nia može pramaŭlać ad imi amerykanskaho uradu, bo ŭłaść Rady ješče nia pryznana. Adnak, jon pryjšoŭ wyjaśnić pałažeńnie i skončyć z niedarazumieńniem. Hienerał Džonson spytaŭsia, čy nowy urad kirujecca da likwidacii wajny razam s sajuźnikami? Hienerał dumaje, što *sajuźniki mahli-by 2 śniežnia tak sama pryniać učaście ŭ pierehaworach.* Tawaryš Trockij u karotkich sławach wytłumačyŭ hienerału palityku rady ŭ baraćbie za ahulny mir. Narodny kamisar da zahraničnych spraŭ zrabiŭ asabliwy nacisk na adnu reč: na publičnaść usich pierehaworaŭ. Sajuźniki buduć mieć mahčymaść sačyć za ŭsiemi fazami pierehaworaŭ, a ŭ patrebny moment samim da ich pryłučycca. Hienerał Džonson zapytaŭsia, čy može hety adkaz pieredać swaju uradu, a ŭ kancy skazaŭ: „Čas pratestaŭ i hroźb ułaści Rady minuŭ, kali naahuł niekali byŭ".

BERLIN. (W.T.B.). 4.XII. Krylenko prybyŭ učora u rasiejskuju hłaŭnuju kwateru, jak hłaŭnakamandujučyj. Byŭšyj hłaŭnakamandujučyj Duchonin zabit.

CIURYCH. Paryžskije hazety pišuć, što Trockij zažadaŭ ad zachodnich dzieržaŭ dać toj-čas adkaz na predlažeńnie zrabić zamireńnie.

«Daily Chronicl» piše: Nowy rasiejski hłaŭnakamandujučyj predłažyŭ sajužnickim wajennym predstaŭnikam i aficeram hłaŭnaho štabu pakinuć hłaŭnuju kwateru i jechać u Piecíarburh.

PIECIARBURH. Hłaŭnakamandujučyj zachodnim frontam hienerał Wałujew atrymaŭ adstaŭku.

Wojski na minskim fronci 2, 3 i 10 armii wyskazalisia za balšewikoŭ.

BERN. «Daily Mail» piše, što nowy ŭrad u Rasiei strymaŭ padwoz spažyŭnych praduktaŭ dla rumynskaj armii.

PIECIARBURH. (Hawas). Rada marskich kamisaroŭ zahadała rospusk matrosaŭ pryzywa 1905 hodu.

KOPENHAGA. Nowy urad razasłaŭ 500 deputataŭ dziela znajomstwa sielan z ekonomičnym pałažeńniem.

S Charkawa danosiać, što na poŭdni ŭsia ŭłaść znachodzicca ŭ rukach ukrainskich rabotnickich sajuzaŭ.

Rasiejskije hazety danosiać s Piecíarburha, što ustanoŭčy sejm zbiareccca 11 śniežnia a 3 hadz. papał. u Taŭrydzkim pałacu.

Nowy ŭrad predłažyŭ rasiejskamu pasłu ŭ Paryžy, Makłakowu, padacca u adstaŭku s pryčyny samawolnaho učaścia u koferencii sajuźnikoŭ.

ŠTOKHOLM. „Dień" piše, što rada narodnych kamisaroŭ pastanawiła wypuścić členaŭ skinutaho uradu, jak zbiarecca ustanoŭčy sejm. Pastanoŭleno spynić dopyty členaŭ staroha uradu, aproč Wierdzierewskaho, Tereščenki i Kiškina. Pieršaho winawaciać u tym, što jon pakinuŭ swajo stanowišče, druhoha — za tajnyje umowy, treciaho — za arużnaje praciŭleńnie nowamu uradu.

Rasieja i Niamieččyna.

BERLIN. Rasiejskaja deputacija dziela zamireńnia pryniata 3 śniežnia hłaŭnakamandujučym na uschodzi, prywitaŭšym jaje karotkimi sławami. Paśla pačalisia pierohawory ab zamireńni pad maršałkoŭstwam hienerała Hoffmana. Byli takže boŭharskije, aŭstryjackije i tureckije delehaty.

PIECIARBURH. (Hawas). Trockij piśmom pawiedamiŭ dyplomatyčnych predstaŭnikoŭ sajuźnikoŭ što warožyje čynnaści na rasiejskim fronci spynieny i 2 śniežnia pačalisia pierehawory.

APARANDA. Apawieščeńnie ab pačatku pierehaworaŭ wyzwało ŭ Piecíarburzi burnyje demonstracii za mir. «Dień» piše, što pachody na wulicach wyskazywali nadzieju na skory mir. Niewski praspekt budzie nazywacca praspektam Mira.

BERN. Šwedzki socyał demokratyčny kongress u Argaŭ pryniaŭ rezoluciju, w tajučy Rasieju.

Z usiaho świetu.

LONDON. Na naradzi anhlickaj rabotnickaj partyi u Esseks-Hol była padziena rezolucija ab predłažeńni mira ŭraz-že. Rezoluciju, praŭda adkinuli pierewahaj 196 hałasoŭ proci 130,— adnak wialikaje čysło hałasoŭ, padadzienych za mir uraz-že, świedčyć ab praŭdziwym nastrajeńni miž anhlickimi rabotnikami.

TELEHRAMY.

Niamieckije apawieščeńnia.

4 XII Zachodni teatr:

Front Ruprechta Bawarskaho: Na uzbiarežžy Flandryi miž Pelkapel i Gieluwelt ahoń dajšoŭ wialikaj siły. Na poŭnačy ad Gieluwelt anhlickaja piachota adbita ahniom i kontratakaju. Na poli bitwy pry Kambre artyleryjskaja čynnaść była žywaja. Miž Markoj i darohaj Perron Kambre našy wojski adwajewali u anhličan časci akopaŭ. Kontrataki adbity. My zdabyli šturmam wiosku la Wakri z bolš čym 500 pałonnymi.

Front niamieckaho Naśŀednika: Pry Ajjet i naab poł Maasu—žywy ahoń.

Na inšych frontach — biez pieramien.

5.XII Zachodni teatr.

Front Ruprechta Bawarskaho: Na fronci Flandryi — žywaja čynnaść artylerii. Miž Ensi i Burlon ahoń značna krapčeŭ. My zdabyli časć anhlickich akopaŭ na poŭdni ad Markoin. Na poŭdni ad S. Kanten krapčejšy artyleryjski i minamiotny ahoń.

Na *Frontach niamieckaho Naśŀednika i Albrechta Wiurtemberskaho*: — ažyŭlenaja razwiedačnaja rabota z wostrymi miejscowymi bitwami.

Uschodni teatr.

Na *fronci erc-hercoga Jozefa i Makienzena* pierehawory ab zamireńni abniali i rumynskuju armiju.

Makiedonski front:

Silnyje warožyje atrady na zachodnim bierazi Ochrydy i na paŭnočnym uschodzi ad woziera Dojran adbity.

Italjanski teatr:

Wojski feldmaršałka Konranda na płoskahoryi Siami Hramad zdabyli u italjancaŭ niekolki wiaršyn.

Kala wajny.

BERLIN. (W.T.B.). Našy padwodnyje łodki zatapili ŭ kanali Lamanš i Brystol 3 parachody i 2 parusniki.

BERLIN. (W.T.B.). Nowyje ŭdačy padwodnych łodak u kanali Brystol i Paŭnočnym mory: 14.500 ton.